

**KEN
JE
KLAS**

Ken je klas

1

Nodig: 7 randponskaarten
pasfoto
schaar
lijm
grafiekpapier

Vaak is het handig om een aantal gegevens te hebben over:

- onze klasgenoten
- de samenstelling van onze klas

Denk maar eens aan : het samenstellen van sportteams om aan een tournoi mee te doen.

het organiseren van een feestmiddag

.....

Waarvoor wil jullie groep gegevens verzamelen?

Wij kiezen _____

Opdracht 1.

Hieronder zie je een lijstje met vragen die je zou kunnen stellen aan elk van je klasgenoten.

Kies met je groep drie vragen uit.

- Hoe ver woon je van school?
- Hoe kom je naar school?
- Heb je telefoon?
- Doe je aan balsport?
- Doe je aan watersport?
- Doe je aan turnen?
- Doe je aan paardrijden?
- Doe je aan denksport (schaken, dammen)?
- Hou je van popmuziek?
- Hou je van soul muziek?
- Hou je van feestmuziek?
- Durf je te dansen?
- Wil je 's middags een feest?
- Wil je 's avonds een feest?
- Hou je van spelletjes?
- Hou je van monopoly?
- Hou je van mens erger je niet?
- Hou je van master mind?

We moeten nu enkele afspraken maken over het werken met ponskaarten.

afpraak 1

We zullen het eerste gaatje gebruiken voor het antwoord op de vraag: "doe je aan balsport".

Wat is jouw antwoord op die vraag? _____

afpraak 2

Als het antwoord ja is knip je het eerste gaatje in.

Als het antwoord nee is knip je niet in.

Er zijn dus per gaatje twee mogelijkheden; wel inknippen en niet inknippen,

Wat is jouw antwoord op de vraag: "Hoe ver woon je van school?"

Kun je bij dit antwoord beslissen of je wel of niet moet inknippen.

Hoe zou je deze vraag moeten stellen om het antwoord ja of nee te krijgen?

Bekijk nog eens het lijstje met vragen die we gekozen hebben.
Zet een kruisje bij de vragen die met ja of nee te beantwoorden zijn.

Ken je klas

4

Opdracht 3

We gaan nu samen afspreken welke vraag bij welk gaatje hoort.

gaatje nummer	vraag
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Geef nu je antwoord op deze vragen.

Knip het bijbehorende gaatje wel in als het antwoord ja is.

Opdracht 4

Neem werkblad 1 en zoek de antwoorden op de vragen die gesteld zijn.

Opdracht 5

Zijn er nog meer vragen te bedenken die je met de ponskaarten gemakkelijk kunt beantwoorden?

Schrijf de vragen die jullie vinden hieronder op en zoek de antwoorden.

Ken je klas

5

Opdracht 6

Nodig: een vel grafiekpapier.

Vraag dit aan je leraar of lerares.

Neem werkblad 2 en voer de opdrachten uit.

Opdracht 7

Zijn er nog meer grafieken te maken waardoor je iets kunt zeggen van onze klas?

Schrijf hieronder nog twee mogelijkheden op.

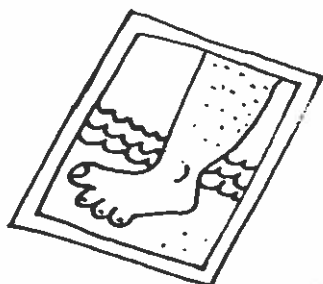
Vraag nog grafiekpapier.

Maak de grafieken en zet erbij wat je van de klas kunt zeggen.

De grafieken die je krijgt noemen we STAAFGRAFIEKEN.
Waarom zou deze naam gekozen zijn?

AANTEKENINGEN

AANTEKENINGEN

KEN JE KLAS

docentenhandleiding

Freudenthal instituut
Archief

1. Het doel van dit pakketje is tweeledig:
 - de leerlingen komen meer dingen van elkaar individueel en van de klas als geheel te weten;
 - het werken met randponskaarten (wanneer en hoe) en de rol die grafische verwerking (statistiek) speelt.

Enkele zaken die verder nog aan de orde komen:

- het zelf kiezen van de te verkrijgen informatie;
- het formuleren van adequate vragen om deze informatie te krijgen;
- het redeneren om de benodigde informatie uit de ponskaarten te verkrijgen;
- eventueel het visualiseren van de samenhang in de verkregen informatie via Venn-diagrammen.

Na afloop van dit pakketje dient het de leerling duidelijk te zijn hoe randponskaarten en staafigrafieken functioneren.

2. De beginsituatie

Gezien het kennismakingsaspect van dit pakketje dient het vroeg in het eerste schooljaar aan de orde te komen.

Een gevolg hiervan is dat geen speciale voorkennis vereist is.

Is er bij de leerlingen, bijvoorbeeld via het pakket "Wiskunde voor de Brugklas" enige kennis aanwezig van het werken met randponskaarten, blokschema's en staafigrafieken, dan kan dit pakketje in een wat andere vorm aangeboden worden. Suggesties hiervoor worden onder punt 10 gegeven.

3. De grote lijn in "Ken je Klas"

- De leerlingen kiezen de vragen die zij graag door elke leerling beantwoord willen zien.
- Enkele vragen worden anders geformuleerd om verwerking op randponskaarten mogelijk te maken.
- Het prepareren van de randponskaarten wordt stap voor stap uitgevoerd.
- De leerlingen verwerken hun eigen antwoorden op ponskaart. Elk groepje leerlingen krijgt een volledige set kaarten.
- Diverse sorteerproblemen worden met behulp van dit setje ponskaarten opgelost. Hierdoor krijgt de klas informatie over elke leerling individueel.
- Nieuwe sorteerproblemen doen zich voor, waarbij de ponskaarten, naar categorieën gesorteerd, "gestapeld" worden tot het model van een staafigrafiek. Dit levert informatie over de klas als geheel.
- Tenslotte geven de leerlingen, vanuit hun ervaringen, karakteristieken van de ponskaart en van de staafigrafiek.

4. Ervaringen met "Ken je Klas"

Dit pakketje is in eerste instantie uitgeprobeerd in een vijftal brugklassen van een LTS in Nijverdal in het schooljaar 1975/'76. In 1976/'77 en 1977/'78 hebben leerlingen van vier brugklassen van een mavo/leao in Utrecht, vijf brugklassen van genoemde LTS in Nijverdal en van de brugklassen van de middenschool in Heythuysen dit pakketje doorgewerkt.

5. De benodigde tijd

Voor "Ken je Klas" zijn 6 lessen nodig.

6. Werkvormen

De werkvormen groepswerk en klasgesprek wisselen elkaar af.

7. Enkele organisatorische punten

- De benodigde randponskaarten kunnen verkregen worden door het bijgevoegde blad af te drukken en met een boormachine of met een multoponsapparaat de gaatjes te maken. Ook multopapier kan verknipt worden zodat randponskaarten ontstaan.
- Elk groepje van + 4 leerlingen krijgt de beschikking over een volledig set ponskaarten, zodat elke leerling de beschikking moet hebben over 6 à 7 randponskaarten.
- Op een van de ponskaarten is aangegeven dat een pasfoto geplakt kan worden. Dit is gedaan om, via dit pakketje ponskaarten (van de docent) het karakter van de ponskaart (zoeken naar individuele gegevens; pasfoto) te zetten tegenover het karakter van de staafgrafiek (informatie over de klas als geheel; klassefoto). Wilt U dit ook doen, dan zal bijtijds gezorgd moeten worden dat de benodigde pasfoto's beschikbaar zijn.
- Per groepje leerlingen dient tevens aanwezig te zijn een schaar en een sateh-stokje of rietje om de ponskaarten te sorteren.

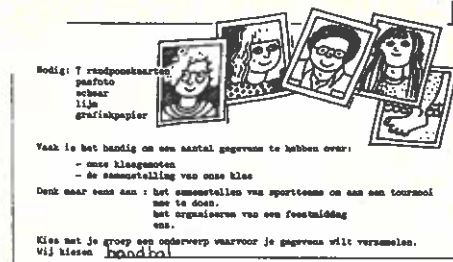
Aangezien de problematieken in dit pakketje nogal open zijn aangeboden en de leerlingen mogelijk voor het eerst met zulk soort opdrachten worden geconfronteerd, dient de docent in zijn lesvoorbereiding erg goed van de bedoeling van elke opdracht op de hoogte te zijn, om op de situatie in de klas te kunnen inspelen. Onder punt 8 wordt daartoe een protocol van een aantal lessen gegeven, waarin exemplarisch een lesverloop wordt geschetst en waarin aangegeven wordt, hoe door de docent in dit geval gehandeld is.

8. Een lesprotocol van "Ken je Klas"

- Er worden 6 groepjes van 4 à 5 leerlingen geformeerd.
- In een kort klasgesprek gaat de docent in op de bedoeling van "Ken je Klas".
"Wij kennen elkaar nu een paar weken. Van sommige klasgenoten weet je al wat dingen, van anderen weet je weinig. Toch kan het wel eens handig zijn om van alle klasgenoten een aantal dingen te weten.
Zo is er in november een werkweek in Austerlitz van alle brugklassen. Wij willen daar van alles organiseren wat jullie leuk vinden. In december is er een sporttoernooi op school. Misschien wil een van jullie een verjaardagsfeestje met de klas houden.
Je ziet, een heleboel activiteiten. En voor al deze activiteiten zul je wat meer van al je klasgenoten willen weten. Als wij dit pakketje "Ken je Klas" af hebben, weet je heel wat meer."
- De leerlingen gaan nu aan de slag. Sommigen beginnen met het kleuren van de plaatjes, anderen beginnen te lezen.

blz. 1

- Iedere groep kiest een thema. Door dit thema worden de leerlingen geholpen om in opdracht 1 enigzins gericht vragen te kunnen kiezen.

- Bij opdracht 1 kiest elke groep een drietal vragen die of iets te maken hebben met het eerder gekozen thema of interessant lijken.

blz. 2

- De docent houdt een klasgesprek waarin samen een keuze gemaakt wordt uit de vragen. De formulering van de vragen zoals "hoe kom je naar school" blijft nog even buiten beschouwing, omdat de noodzaak van een ja/nee-antwoord op dit moment nog niet aanwezig is. Om de keuze enigszins vlot te laten verlopen kan deze bepaald worden door na te gaan welke vragen het meest gekozen zijn. In verband met opdracht 2 en de werkbladen 1 en 2 zullen de volgende vragen in het lijstje moeten voorkomen:

- * doe je aan balsport en minstens twee vragen over andere sporten.
- * hoe ver woon je van school?
- * hoe kom je naar school?
- * hou je van soulmuziek?
- * hou je van feestmuziek?

Om de werkbladen te kunnen samenstellen is deze "prognose" van door de leerlingen gekozen vragen nodig geweest.

Wilt U de leerlingen geheel vrij laten in de keuze, dan zult U de werkbladen aan deze mogelijk afwijkende keuze moeten aanpassen.

- opdracht 2.

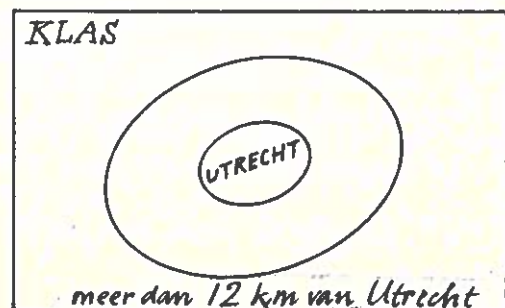
Hierin komt een en ander over randponskaarten naar voren. Wellicht moet deze opdracht voorafgegaan worden door een korte toelichting op het gebruik van randponskaarten en ponskaarten (bijv. girokaarten).

blz. 3

Een van de vragen blijkt te zijn: "Hoe ver woon je van school".

In deze klas kwamen de leerlingen of uit Utrecht of uit Bunnik, zodat er slechts één vraag werd geformuleerd: "Woon je in Utrecht?" In een andere klas bestond er niet zo'n uitzonderlijke situatie, zodat dit probleem wat moeilijker ligt.

De vraag: "Hoe ver woon je van school?" wordt verworpen, omdat je dan niet weet wat iedereen onder "ver" verstaat. Dit geeft aanleiding om gebieden aan te geven door de vraag op te delen in "Woon je in Utrecht" en "Woon je meer dan 12 km van Utrecht".

Enige discussie ontstaat nog of nu iedereen een antwoord kan geven. Venn-diagrammen bieden hierbij de mogelijkheid om de situatie te visualiseren.

- * Bij "Doe je aan handballen?" vinden een aantal leerlingen dat je dan evengoed voetbal en volleybal kunt vragen. Je krijgt dan veel te veel vragen.
Op grond hiervan wordt besloten om sporten samen te voegen onder verzamelnamen als balsport, watersport, atletiek.

blz. 4 - opdracht 3.

Er zijn nu wellicht meer dan 10 vragen door het uitsplitsen ontstaan. Eventueel kan nu opnieuw een stemming gehouden worden welke 10 vragen in het lijstje bij opdracht 3 komen.

N.B. Op dit moment kunt U nagaan of de bijgevoegde werkbladen gehandhaafd kunnen blijven, of dat zij aangepast dienen te worden.

- Om elke groep een setje ponskaarten te kunnen geven is het nodig dat elke leerling meerdere kaarten maakt die identiek zijn. Dit blijkt in eerste instantie voor een aantal leerlingen een onbegrijpelijke zaak. Achteraf is dit echter duidelijk.
- Op een van de ponskaarten wordt een pasfoto van de leerling geplakt. Dit exemplaar is voor de docent. De pasfoto functioneert later, wanneer de karakteristieken van ponskaart en staafgrafiek aan de orde komen.

The diagram shows a rectangular punch card with a series of seven circular holes along the top edge. On the left side, there is a rectangular box labeled 'PASFOTO'. To the right of this box, there are three horizontal lines for text entry, labeled 'VOORNAAM', 'ACHTERNAAM', and 'KLAS' from top to bottom.

blz. 4 - opdracht 4.

Aan de hand van het werkblad "werken met de ponskaarten" gaan de leerlingen nu de diverse toepassingsmogelijkheden van de ponskaart ervaren.

Het beantwoorden van de vragen gaat met veel discussie gepaard. Vooral bij de vragen 3, 4 en 5 speelt het *redeneeraspect* een erg belangrijke rol.

- Opdracht 5 is mede bedoeld om verschillen in werktempo tussen de groepjes op te vangen.
In de klas is de vraag: "Wat kun je zo allemaal vragen en beantwoorden bij de ponskaarten?" in een klasgesprek aan de orde gekomen:
"Je kunt wel vragen of je durft te dansen maar niet of je van aardrijkskunde houdt, want dat staat er niet in.
- In dit klasgesprek kwam ook nog een andere opvallende zaak aan de orde: de leerlingen hadden unaniem "ja" geantwoord op de vraag "Hou je van pop- of soul-muziek".

De docent vroeg of wij deze vraag dan niet beter hadden kunnen weglaten om de genoemde reden.

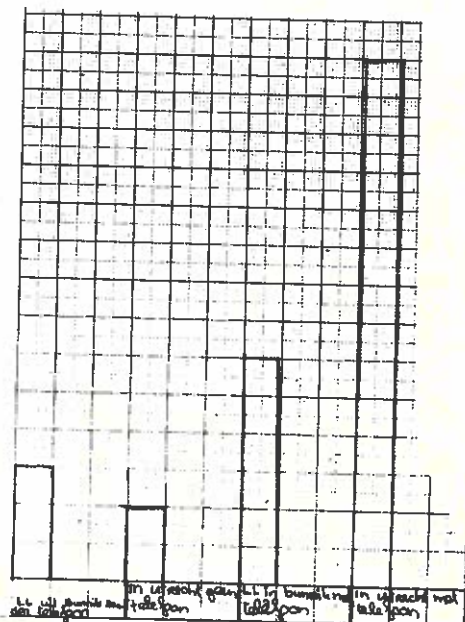
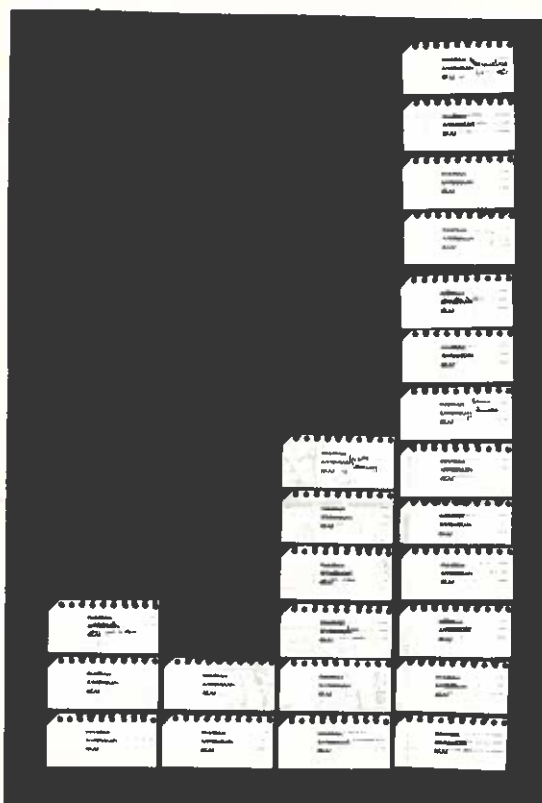
Het antwoord van de leerlingen: "Nee, want je weet van te voren niet dat iedereen ja zal antwoorden".

- In deze klas werd een inleidende opdracht voor werkblad 2 eerst klassikaal uitgewerkt.

5 Via een gesprekje over: "Voor welke kinderen is het 't meest vervelend als ze niet naar huis kunnen opbellen als ze bijvoorbeeld met een leuke band op school staan" komt het maken van een ordening van het pakketje ponskaarten naar categorieën in beeld. De vier mogelijkheden: Bunnik met telefoon; Bunnik zonder telefoon; Utrecht met telefoon; Utrecht zonder telefoon, worden door de leerlingen opgesomd.

De ponskaarten worden in vier pakketjes opgedeeld.

- Door de ponskaarten nu op de tafeltjes neer te leggen, geordend naar de vier mogelijkheden, ontstaat een staafgrafiek.

Deze wordt overgenomen op grafiekpapier.

- Ook ten aanzien van de sportiviteit van de klas worden nu onderzoekjes gedaan (vraag 2 van werkblad 2).
- Bij het maken van staafgrafieken zoals hier, is het belangrijk voor de leerlingen om ook de grafieken nog eens te interpreteren. Een stimulerende vraag hierbij blijkt te zijn:
"Als je deze grafiek nu eens thuis laat zien, wat denk je dat ze dan van jullie klas zullen zeggen?"

- Een van de onderwerpen die onderzocht zijn wordt nog nabesproken, waarbij de docent zijn setje ponskaarten ordent en op het bord plakt.

Hierdoor krijgen de pasfoto's hun functie.

Wij zien nu een *klassefoto* ontstaan, in tegenstelling tot het werken met de ponskaarten, waarbij naar de individuele leerling (de pasfoto) gekeken wordt.

- De naam *staafigrafiek* is door de diverse visuele ondersteuningingen geen probleem meer.
De discussie, binnen de groep of klassikaal, over het "waarom" van deze naam is bedoeld om even attentie te vragen voor deze naam. Hierdoor lezen de leerlingen er in ieder geval niet klakkeloos over heen.
- In groepsdiscussies en in een klassikale nabespreking zijn de kenmerken van ponskaarten en staafigrafiek nog besproken.
Opvallend was dat elke groep, ondanks verschillende bewoordingen toch de kern geformuleerd had:
ponskaart: wie het zijn;
staafigrafiek: hoeveel het er zijn.

PONSKAART	STAAFIGRAFIEK
De staafigrafiek is afhankelijk van	
Je kan zien wie het is	Je kan niet zien wie het is
Meer meermalen meelig	Minder meermalen meelig
	Hoeveel en aan spelt de

PONSKAART	STAAFIGRAFIEK
✓ Verkeend knippen	✓ Voor het aantal
✓ verkeerde gaatje	✓ voor het te ont houden
knip.	
✓ Door te prikken kun je	✓ Moelijk om te tekenen
Waggen de vragen	✓ Moelijk om te oplossen
oplossen	
✓ je kun het lezen wie	
het zijn.	

PONSKAART	STAAFGRAFIEK
met de ponskaarten kan je veel dingen oplossen.	met het staafgrafiek kan je ook veel oplossen maar
ik vond het een handstuk leuk werk. vooral dat in-	het is veel werk want
rukken vind ik leuk	je moet alles tekenen op een vel papier
ik vond het inknippen zottig	ik vond het ook leuk werk
want dan moest je knippen en dan	hoewel eraan een spijt mee-
meer inknippen enz.	doen
op de ponskaarten kun je zien wat het zijn	

9. Evaluatie

Door de activiteiten in "Ken je Klas" worden, uiteraard mede afhankelijk van de accenten die de docent plaatst, een aantal doelen bereikt die onder punt 1 genoemd zijn.

Dit zijn voor een deel doelen die een meer finaal karakter hebben, zoals het werken met randponskaarten dat nu "beheerst" moet worden. Andere doelen vormen tussenstappen of aanzetten in een langere lijn. Ook deze doelen zijn belangrijk. Zo is een (eerste) confrontatie met de staafgrafieken, waarbij duidelijk het verlies aan individuele informatie om te komen tot overzicht naar voren komt, belangrijk voor het vervolg van grafische verwerking en statistiek. Deze zijn immers geheel op dit principe gebaseerd.

Hoe kan een en ander "getoetst" worden?

- De laatste opdracht van dit pakketje heeft een duidelijk evaluatief karakter ten aanzien van de bruikbaarheid van randponskaarten en staafgrafieken. Voor dit aspect is een afzonderlijke toets dus niet nodig.
- Andere belangrijke aspecten als motivatie, zelfstandigheid bij het oplossen van de problemen en creativiteit hierbij, samenwerking met de groepsleden, actieve deelname aan de klassengesprekken e.d. zijn door observatie vast te leggen. Sommige hiervan zijn ook nog achteraf te "meten" via gesprekjes of een enquête.
- Een aantal van de verrichte activiteiten is in een toets af te vragen.

Enkele suggesties:

Koos heeft met zijn groep bij "Ken je klas" vragen gemaakt waarvan de antwoorden op ponskaarten moeten komen.

Vragen:

- 1. Draag je een bril?
- 2. Hoe oud ben je?
- 3. Doe je aan balsport?
- 4. Heb je telefoon thuis?
- 5. Waar woon je?
- 6. Zit je op een zwemclub?
- 7. Hou je van dansen?
- 8. Hoeveel broers heb je?
- 9. Heb je een hond thuis?
- 10. Eet je veel?

Sommige vragen zijn zo gesteld dat je de antwoorden op ponskaarten kunt zetten. Dit zijn de vragen:

Sommige vragen zijn niet goed gesteld. Dit zijn de vragen:

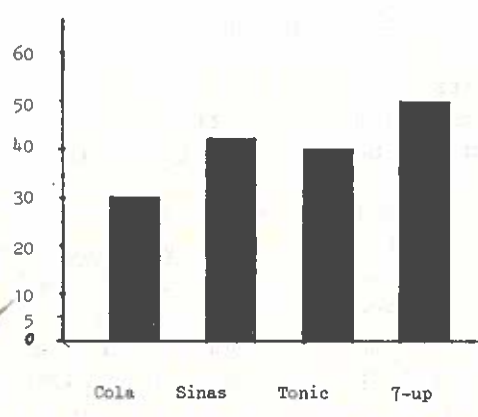
Klas 4a heeft gegevens in ponskaarten gezet. De klas bestaat uit 22 leerlingen.

10 leerlingen wonen vrij dicht bij school
 3 leerlingen wonen meer dan 12 km van de school

Hoeveel leerlingen wonen niet vrij dicht bij school, maar ook niet meer dan 12 km van school?

Alle leerlingen blijken van pop-muziek te houden.
 12 leerlingen houden ook van soul-muziek.

Hoeveel leerlingen houden alleen van soul-muziek?
 Hoeveel leerlingen houden alleen van pop-muziek?

De kantinebaas van ons clubhuis heeft een staafdiagram gemaakt van de verkochte flesjes frisdrank in een week.

10. Waarvan verkocht hij het meeste? Van _____

11. Vul in: hij verkocht flesjes méér van tonic dan van cola.

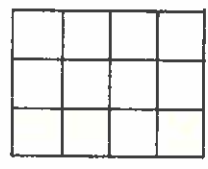
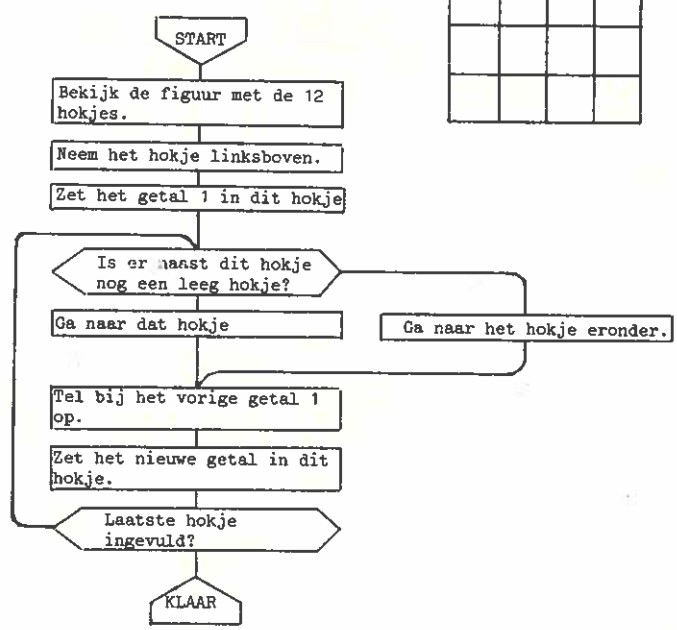
10. Aanpassing van het pakketje aan een andere beginsituatie.

10.1. Zoals in punt 3 reeds gesteld is, kan enige kennis van het werken met randponskaarten, blokschema's en staafigrafieken een aanpassing van het pakketje tot gevolg hebben.
 Een voorbeeld van zo'n aanpassing wordt hierna als bijlage opgenomen. De meest opvallende wijziging is dat het prepareren van randponskaarten nu in de vorm van een blokschema herhaald wordt, terwijl de keuze van de te stellen vragen geheel aan de leerlingen wordt overgelaten.

10.2. Evaluatie (extra)

- Het werken met blokschema's kan geëvalueerd worden. Hiervoor de volgende suggestie.

Voer de opdracht uit die in dit blokschema staat.

- Als evaluatie van het werken aan dit pakket kan ook van een blokschema gebruik gemaakt worden:

Maak een blokschema dat in de goede volgorde aangeeft wat dit pakketje ons liet doen.
 Gebruik daarvoor de volgende blokken.

KLAAR
verschil ponskaart/
staafigrafiek aangeven
vragen kiezen
antwoorden in
ponskaarten

staafigrafieken
maken
START
vragen
formuleren
ponskaarten
gebruiken

Ken je klas

Nodig: 7 randponskaarten
pasfoto
schaar
lijm
grafiekpapier

Vaak is het handig om een aantal gegevens te hebben over:

- onze klasgenoten
- de samenstelling van onze klas

Denk maar eens aan: het samenstellen van sportteams om aan een toernooi mee te doen.

het organiseren van een feestmiddag.

.....

Waarvoor wil jullie groep gegevens verzamelen?

Wij kiezen: _____

Opdracht 1

Kies voor dat onderwerp met je groep minstens drie gegevens die je van de hele klas zou willen weten.

Schrijf ze hieronder op.

We gaan straks randponskaarten gebruiken om deze gegevens vast te leggen.

Mag je nu al knippen in de ponskaarten?

Ja/nee, want

Om antwoord te krijgen zul je bij alles wat je wilt weten een vraag moeten stellen.

Wat mag het antwoord zijn als je met randponskaarten werkt?

Zoek samen uit wat je precies moet vragen om zo'n antwoord te kunnen krijgen.

Ken je klas

2

We moeten nu op elkaar wachten.
Waarom denk je dat dit moet?

Opdracht 2

We maken met de hele klas een afspraak waarvoor we de gaatjes van de ponskaart straks gaan gebruiken.

Schrijf in onderstaande tabel voor elk gaatje de bijbehorende vraag.

gaatje nummer	vraag

Opdracht 3

We gaan eerst nog eens na hoe we gegevens in een ponskaart zetten.
Neem hiervoor werkblad 1 (oranje blad, achteraan).

Opdracht 4

Voer nu de volgende opdrachten uit.

- Plak op een van de ponskaarten je pasfoto.
- Schrijf op elk van de ponskaarten je naam, voornaam en klas.
- Neem het blokschema. Gebruik dit, zolang als je nodig vindt, om jouw ponskaart wel of niet in te knippen.

Opdracht 5.

Neem werkblad 2 en zoek de antwoorden op de vragen die gesteld zijn.

Opdracht 6.

Zijn er nog meer vragen te bedenken die je met de ponskaarten gemakkelijk kunt beantwoorden?

Schrijf de vragen die jullie vinden hieronder op en zoek de antwoorden.

Opdracht 7.

Nodig: een vel grafiekpapier.

Vraag dit aan je leraar of lerares.

Neem werkblad 3 en voer de opdrachten uit.

Opdracht 8.

Zijn er nog meer grafieken te maken waardoor je iets kunt zeggen van onze klas?

Schrijf hieronder nog twee mogelijkheden op.

Vraag nog een vel grafiekpapier.

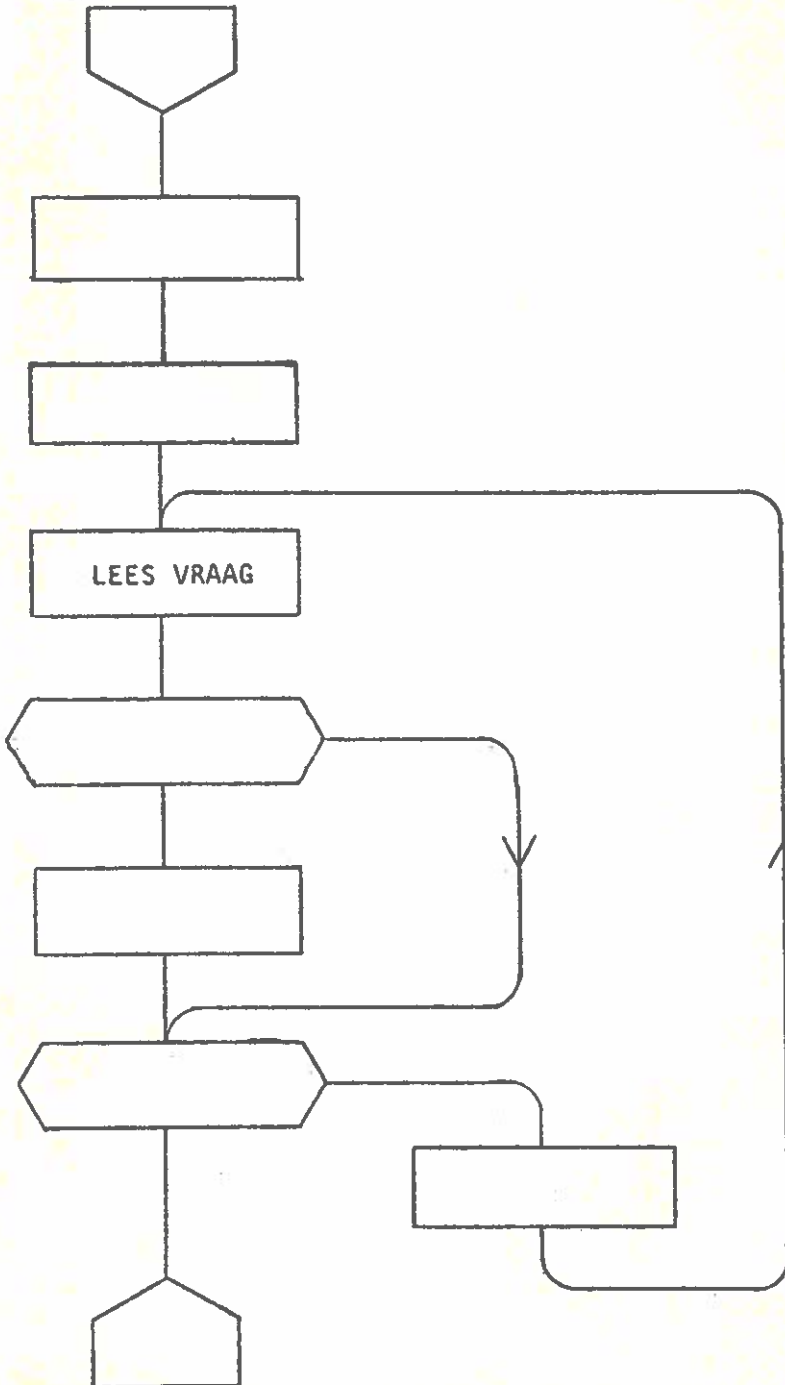
Maak de grafieken en zet erbij wat je van de klas kunt zeggen.

De grafieken die je krijgt noemen we STAAFGRAFIEKEN.

Waarom zou deze naam gekozen zijn?

1

- 1) KNIP DE BLOKJES RECHTS VAN DE STIPPELLIJK UIT.
- 2) DIT ZIJN VRAGEN OF OPDRACHTEN DIE JE MOET UITVOEREN ALS JE GEGEVENS IN EEN PONSKAART ZET. LEG DE BLOKJES IN DIT SCHEMA (NOG NIET VASTPLAKKEN!) IN DE VOLGORDE WAARIN JE ZOU MOETEN WERKEN.

START

KNIP GAATJE IN

NEEM EERSTE
GAATJE

LAATSTE VRAAG
GEHAD?

ANTWOORD JA?

NEEM VOLGENDE
GAATJE

KLAAR

- 3) NEEM EEN PONSKAART EN HET VRAGENLIJSTJE. DOE PRECIES WAT IN HET SCHEMA STAAT. HOUD STEEDS JE VINGER OP DE PLAATS WAAR JE GEBLEVEN BENT, TOTDAT JE BIJ **KLAAR** BENT.
- 4) KLOPT HET SCHEMA MET WAT JE DOET ALS JE PONSKAARTEN GAAT INKNIPPEN? ALS HET ANTWOORD NEE IS MOET JE DE BLOKJES ANDERS LEGGEN EN OPNIEUW PROBEREN.
- 5) PLAK DE BLOKJES VAST.